

Հավելված

ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի
2024 թվականի հուլիսի 9-ի
թիվ 110-Ն որոշման

Հավելված 7

ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի
2013 թվականի հունիսի 7-ի
թիվ 142-Ն որոշման

Կ Ա Ր Գ

ԱՃՈՒՐԴԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՕՊԵՐԱՏՈՐԻ ՄԻՋՈՑՈՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ, ՀԵՏԳՆՄԱՆ ԵՎ ՓՈԽԱՆԱԿՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՈՒՄ ՎԵՐՋՆԱՀԱՇՎԱՐԿ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂԻ ԿՈՂՄԻՑ ՎԵՐՋՆԱՀԱՇՎԱՐԿԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ

ԳԼՈՒԽ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կարգը սահմանում է Աճուրդի համակարգի օպերատորի միջոցով Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերի տեղաբաշխման, հետգնման և փոխանակման արդյունքում վերջնահաշվարկ իրականացնողի կողմից վերջնահաշվարկի իրականացման ընթացակարգը:

ԳԼՈՒԽ 2. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2. Սույն կարգում կիրառվող հիմնական հասկացություններն են.

1) **Էլեկտրոնային հաղորդագրություն (այսուհետ՝ ԷՀ)**՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ Կենտրոնական բանկ) կողմից հաստատված էլեկտրոնային հաղորդագրությունների առաքման համակարգի էլեկտրոնային ստանդարտացված հաղորդագրություն,

2) **«Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունք**՝ Պարտատոմսերի փոխանցում Թողարկողի և Մասնակիցների Դեպո հաշիվների միջև, որը միաժամանակ

նուեկցվում է Թողարկողի և Մասնակիցների միջև դրամական միջոցների փոխանցմամբ,

3) **Մասնակիցների դրամական հաշիվներ՝** Մասնակիցների դրամական հաշիվները Կենտրոնական բանկում, ընդ որում, բանկերի դեպքում՝ թղթակցային հաշիվները,

4) **Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգ (այսուհետ՝ Համակարգ)**՝ Կենտրոնական պահառուի մոտ վարվող դեպո հաշիվներում պարտատոմսերի հաշվառումը և դեպո հաշիվներով հաշվարկների իրականացումն ապահովող համակարգ:

3. Սույն կարգում կիրառվող այլ հասկացություններն ունեն «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2017 թվականի ապրիլի 13-ի N 381-Ն որոշմամբ հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության պետական գանձապետական կարճաժամկետ պարտատոմսերի, միջնաժամկետ և երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, հետգնման, փոխանակման, շրջանառության և մարման» և «Հայաստանի Հանրապետության պետական գանձապետական գնաճին կցված արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության և մարման» կարգերով, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի նախագահի 2016 թվականի օգոստոսի երեքի թիվ 1/544 Լ որոշմամբ հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ֆինանսական արտաքին էլեկտրոնային հաղորդագրությունների ֆորմատների նկարագրության ամփոփ կատալոգով», պետական պարտատոմսերով գործառնությունները կարգավորող այլ օրենքներով և իրավական ակտերով սահմանված նշանակությունը:

4. Սույն կարգի իմաստով պարտատոմս չեն համարվում Հայաստանի Հանրապետության պետական գանձապետական խնայողական արժեկտրոնային պարտատոմսերը:

ԳԼՈՒԽ 3. ՎԵՐՋՆԱՀԱՇՎԱՐԿԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ

5. Վերջնահաշվարկ իրականացնողի գործառնությունները կատարում է Կենտրոնական բանկը:

6. Վերջնահաշվարկն իրականացվում է վերջնահաշվարկի ամսաթվին՝ ժամը 10:00-ից մինչև 16:50-ը: Եթե վերջնահաշվարկի ամսաթիվը համընկնում է ոչ աշխատանքային օրվա հետ, ապա վերջնահաշվարկի ամսաթիվ է համարվում հաջորդ աշխատանքային օրը:

7. Վերջնահաշվարկի համար օգտագործվում են Կենտրոնական բանկում Մասնակիցների դրամական և ազատ կարգավիճակով դեպո հաշիվներն ու թողարկողի դրամական և տեղաբաշխման ենթակա (հետ գնված) պարտատոմսերի դեպո հաշիվները:

8. Վերջնահաշվարկի ժամանակ տեղաբաշխման, հետգնման, փոխանակման և մարման (արժեկտրոնի վճարման) հետ կապված հաշվանց չի կատարվում:

9. Միևնույն վերջնահաշվարկի ամսաթվով մեկ կամ մի քանի տեղաբաշխման, հետգնման կամ փոխանակման վերջնահաշվարկները կատարվում են միմյանցից անկախ՝ ըստ ԷՀ-ների ստացման հաջորդականության՝ առաջինը հասանելի՝ առաջինը ելք սկզբունքով:

10. Վերջնահաշվարկն իրականացվում է ըստ ՀՏ515-ում նշված յուրաքանչյուր գործարքի առանձին՝ գործարքների հաջորդականությանը (հերթականությանը) համապատասխան՝ Առաքում վճարման դիմաց սկզբունքով, իսկ փոխանակման դեպքում՝ Թողարկողի և Մասնակցի դեպո հաշիվների միջև Պարտատոմսերի երկկողմանի միաժամանակյա փոխանցմամբ, որը միաժամանակ ուղեկցվում է վերջիններիս դրամական հաշիվների միջև միջոցների փոխանցմամբ:

11. ՀՏ515-ում նշված որևէ գործարքի վերջնահաշվարկի կատարման համար համապատասխան դրամական կամ դեպո հաշիվներին դրամական միջոցների կամ պարտատոմսերի անբավարարության դեպքում տվյալ գործարքի վերջնահաշվարկը չի կարող կատարվել մասնակի, ինչպես նաև տվյալ ՀՏ515-ում նշված հաջորդ գործարքների վերջնահաշվարկը ևս չի կատարվում՝ անկախ իրականացման հնարավորությունից:

12. Յուրաքանչյուր անգամ ՀՏ515-ի որևէ գործարքի վերջնահաշվարկը չկատարվելու դեպքում անցում է կատարվում հաջորդ ՀՏ515-ի կատարմանը:

13. Համակարգում սահմանված հաճախականությամբ (յուրաքանչյուր 20 րոպե մեկ) փորձ է արվում կատարել չկատարված գործարքները մինչև ժամը 16:50-ը, որից հետո չկատարված յուրաքանչյուր գործարք մերժվում է:

14. ՀՏ575 տրամադրվում է Գործարքի կնքման ամսաթվին, բայց ոչ ուշ, քան վերջնահաշվարկի ամսաթվի ժամը 15:00-ն:

15. ՀՏ515 տրամադրվում է ըստ յուրաքանչյուր Մասնակցի մինչև վերջնահաշվարկի ամսաթվի ժամը 15:00-ն՝ միայն ՀՏ575 տրամադրումից հետո, այլապես այն մերժվում է:

16. Վերջնահաշվարկ իրականացնողի կողմից յուրաքանչյուր ԷՀ ստանալուց հետո իրականացվում է ԷՀ-ի՝ ձևաչափի, տրամաբանության, ամբողջականության, սույն կարգով նախատեսված պահանջներին համապատասխանության ստուգում, որի արդյունքում անհամապատասխանության դեպքում՝ ԷՀ-ն մերժվում է, հակառակ դեպքում պահպանվում Համակարգում մինչև վերջնահաշվարկի կատարման օրը:

ԳԼՈՒԽ 4. ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒՄԸ

17. Վերջնահաշվարկի համար համապատասխան ԷՀ-ների առաքումն իրականացվում է բացառապես էլեկտրոնային եղանակով: Տեխնիկատեղեկատվական վթարների դեպքում վերջնահաշվարկի կատարման հաղորդագրությունը պարունակող ֆայլը մուտքագրվում է Համակարգ Կենտրոնական բանկում տեղադրված պահուստային տերմինալից:

18. Աճուրդի համակարգի օպերատորի կողմից վերջնահաշվարկ իրականացնողին է տրամադրվում ՀՏ575 և ՀՏ515:

19. Վերջնահաշվարկ իրականացնողի կողմից Աճուրդի համակարգի օպերատորին տրամադրվում է ՀՏ535:

20. Վերջնահաշվարկ իրականացնողի կողմից վերջնահաշվարկի ամսաթվին ստորև նշված անձանց տրամադրվում է հետևյալ տեղեկատվությունը (ՀՏ516).

- 1) Աճուրդի համակարգի օպերատորին՝ կնքված գործարքների կատարման արդյունքների մասին՝ նշելով Մասնակիցների մերժված և կատարված գործարքները,
- 2) Թողարկողին՝ Աճուրդի համակարգի օպերատորին տրված տեղեկատվության պատճենը
- 3) Յուրաքանչյուր մասնակցի՝ միայն տվյալ մասնակցի մերժված և կատարված գործարքների մասին:

21. Մասնակիցներին և Թողարկողին ուղարկվում է կնքված գործարքների կատարման արդյունքում դրամական շարժի մասին ՀՏ 900/ՀՏ910: